



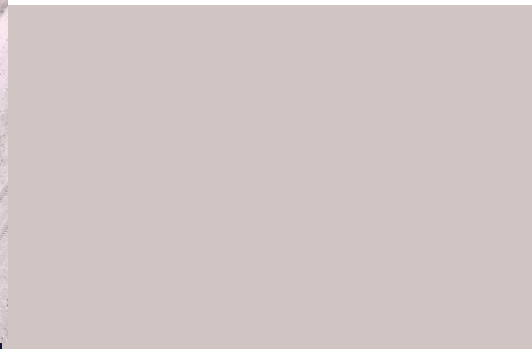
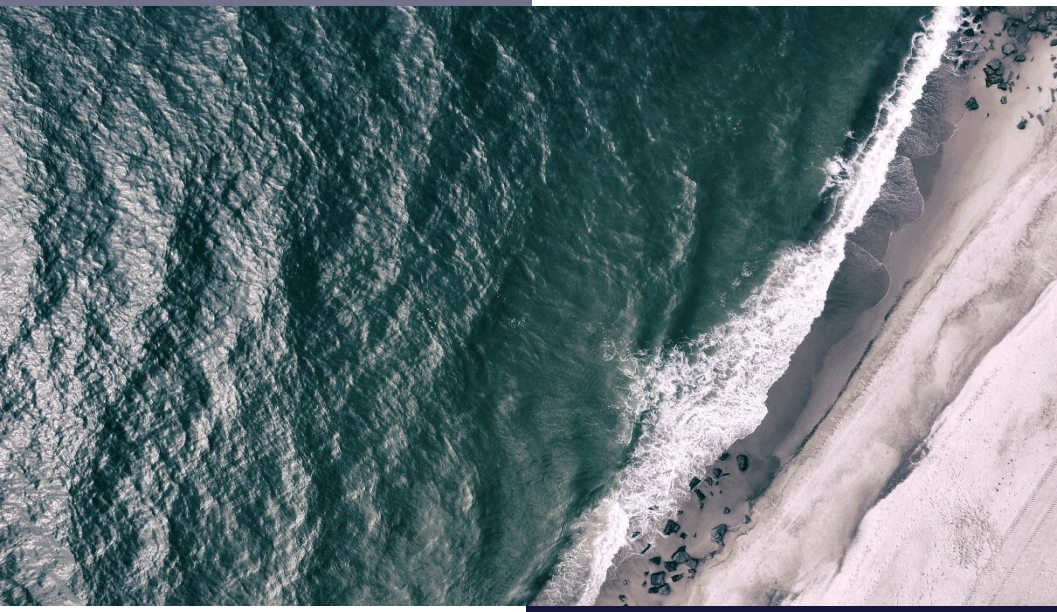
Skatteministeriet



Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Stærkere indsats til inddrivelse af SU-gæld i udlandet

En 7-punktsplan til styrket inddrivelse af SU-gæld i udlandet



Forord

I Danmark har studerende fordelagtige vilkår, mens de tager en uddannelse. De kan få SU, og de har mulighed for at tage et SU-lån, hvis budgettet strammer. Den samme mulighed gives også til studerende fra EU-lande, der kommer til Danmark for at læse og studere, hvis de på samme tid har arbejde i Danmark. Det er en god ting. For udenlandske studerende skaber værdi og udsyn – i Danmark og på studierne.

Men låner man penge, skal de betales tilbage igen. Desværre ses en stigende tendens til, at EU-borgere og ikke mindst borgere fra andre nordiske lande – optager SU-lån i Danmark, som de efterfølgende ikke betaler, ligesom mange forlader Danmark uden at betale deres gæld. Det er ikke rimeligt.

Det kan virke fristende at lukke kassen i og trække i håndbremsen over for udenlandske studerendes mulighed for at optage SU-lån, fx når Danmark ikke har aftaler med de studerendes hjemlande om inddrivelsen af misligholdt SU-gæld. Men det vil være i strid med gældende EU-lovgivning at diskriminere udenlandske studerende på baggrund af deres statsborgerskab.

Derfor er der behov for andre løsninger. Løsninger, der overholder gældende EU-lovgivning og som kan indføres nu. Samtidig vil vi sikre, at danske myndigheder fremover kan gives bedre beføjelser til generelt at sætte ind over for misligholdt gæld.

Regeringen ønsker med 7 initiativer at sikre, at studerende, der optager SU-lån i Danmark, også betaler lånene tilbage, selv om de flytter til udlandet. Der sættes ind i to spor. Et nationalt og et internationalt spor med fokus på Norden og EU. Initiativerne supplerer indsatsen for generelt at styrke inddrivelsen af gæld til det offentlige i Danmark.

Der er desværre ingen nemme løsninger, og flere af initiativerne kommer til at tage tid. Men hvis opbakningen til danske SU-finansierede uddannelser skal bevares, er det afgørende at sikre, at det ikke skal være muligt at efterlade sin gæld ved grænsen. Det er kun ret og rimeligt.

Med venlig hilsen

Søren Pind
Uddannelses- og forskningsminister

Karsten Lauritzen
Skatteminister

7 initiativer til styrket inddrivelse af SU-gæld i udlandet

Statsborgere fra andre EU-/EØS-lande kan som udgangspunkt få studiestøtte, herunder SU-lån, på samme vilkår som danske statsborgere.

Hvis en person med SU-gæld flytter fra Danmark, er det imidlertid svært at inddrive gælden. Det skyldes først og fremmest, at SKAT og den kommende Gældsstyrelse ikke kan foretage myndighedsudøvelse i et andet land. I dag er der ikke aftaler mellem de europæiske lande om administrativt samarbejde om inddrivelse af SU-gæld, sådan som der fx findes på skatte- og afgiftsområdet.

Som mulighederne er i dag, kan de danske myndigheder kun tage kontakt til en skyldner i udlandet med henblik på at opnå frivillig betaling, medmindre skyldneren har aktiver i Danmark, der kan inddrives på. Det er i sig selv ikke særlig effektivt. Det forudsætter samtidig, at de danske myndigheder kender skyldnerens udenlandske adresse, hvilket ofte ikke er tilfældet.

I de senere år har der været en stigning i den samlede misligholdte SU-gæld for statsborgere fra andre EU-/EØS-lande fra ca. 106 mio. kr. i 2015 til 155 mio. kr. i 2017. Det afspejler også, at antallet af skyldnere er steget fra 900 til 1.100 i samme periode, *jf. tabel 1*.

Heraf udgjorde SU-gæld fra EU-/EØS-borgere, som ikke længere bor i Danmark, 60 mio. kr. i 2015 og 80 mio. kr. i 2017. Det svarer til 1,6 pct. af den samlede misligholdte SU-gæld blandt både danskere og udlændinge, som i samme periode er steget fra 3,3 mia. kr. i 2015 til 4,9 mia. kr. i 2017.

Tabel 1. Udvikling i misligholdt SU-gæld for europæiske statsborgere (EU-/EØS-lande)

Mio. kr.	2015	2016	2017	Stigning 2015-17
Samlet SU-gæld	106	126	155	49 (46 %)
Heraf uden bopæl i Danmark	60	68	80	20 (33 %)
Heraf med bopæl i Danmark	46	58	75	29 (63 %)
Antal skyldnere	900	1.000	1.100	200 (22 %)

Stigningen i misligholdt SU-gæld fra skyldnere i udlandet skal ses i sammenhæng med, at den samlede gæld til det offentlige er steget i samme periode blandt andet på grund af udfordringerne med gældsinddrivelsen. Gældsinddrivelsesområdet er ved at blive genoprettet blandt andet på baggrund af *Aftale om styrkelse af den offentlige gældsinddrivelse*, som et enigt folketing står bag.

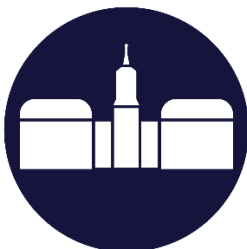
Samtidig ønsker regeringen med 7 konkrete initiativer at sætte målrettet ind i forhold til at styrke mulighederne for at inddrive SU-gæld fra skyldnere i udlandet. De 7 initiativer skal med en flerstrengt indsats stramme grebet om de udenlandske skyldnere, uden at Danmark går imod EU-retten eller indskrænker mulighederne for, at danske eller udenlandske studerende kan benytte sig af muligheden for at få SU og optage SU-lån.

Regeringens 7 initiativer fordeler sig i to spor – et nationalt og et internationalt.

SPOR I - Nationale initiativer

Regeringen vil iværksætte en række nationale initiativer, som her og nu styrker danske myndigheders rammer og beføjelser til at sætte ind over for udenlandske studerende, der ikke betaler deres SU-gæld til den danske stat. Konkret vil regeringen gennemføre fire nationale initiativer.

SPOR I - Nationale initiativer



- **Oprettelse af ny særlig enhed i Gældsstyrelsen**
- **Samarbejde med udenlandske inkassofirmaer**
- **Tvangsinddrivelse gennem retssager**
- **Adresseoplysningspligt**

Initiativ I - Oprettelse af ny særlig enhed i Gældsstyrelsen

Regeringen har i forbindelse med *Aftale om en styrkelse af den offentlige gældsinddrivelse* taget initiativ til at oprette en særlig enhed i Gældsstyrelsen. Fra sommeren 2018 skal den særlige enhed arbejde målrettet med at inddrive gæld fra skyldnere bosat i udlandet. Ét af den særlige enheds fokusområder vil være inddrivelse af SU-gæld fra udenlandske studerende.

Initiativ II – Samarbejde med udenlandske inkassofirmaer

Skatteministeriet vil straks igangsætte et pilotprojekt målrettet skyldnere i udlandet, der blandt andet har misligholdt SU-gæld. Som led i projektet udsendes rykkere til skyldnere i udlandet, ligesom der indledes et samarbejde med private inkassofirmaer, som kan kontakte skyldnerne i udlandet for at inddrive gælden i de tilfælde, hvor rykning for gælden har været forgæves. Erfaringer fra pilotprojektet skal anvendes til at styrke det fremadrettede arbejde i Gældsstyrelsens særlige udlandsenhed.

Initiativ III – Tvangsinddrivelse gennem retssager

Regeringen vil igangsætte prøvesager om misligholdt SU-gæld ved domstolene i Danmark med henblik på at opnå domme, som kan tvangsfuldbyrdes i andre EU-lande via reglerne i Bruxelles I-forordningen. Hvis forordningen ikke kan anvendes i forhold til SU-lånegæld, vil der som et alternativt blive set på muligheder for at lægge sag an direkte ved domstolene i skyldners bopælsland. Domme forventes at have en præventiv effekt over for skyldnere. Selvom gældsinddrivelse via individuelle retssager kan være administrativt og omkostningsmæssigt byrdefuldt, kan det være et blandt mange værktøjer, som skal sikre, at enhver betaler sit.

Initiativ IV - Adresseoplysningspligt

Det følger af SU-lånebetingelserne, at SU-lån forfalder til omgående indfrielse, hvis låntager flytter til udlandet og ikke giver oplysning om ny adresse. Regeringen ønsker, at der indføres pligt for skyldnere med misligholdt gæld til det offentlige til at oplyse deres adresse, hvis de flytter ud af Danmark. Det skal sikre, at Gældsstyrelsen ikke bruger unødige administrative ressourcer på at finde en skyldners udenlandske adresse for at kunne fortsætte gældsinddrivelsen. Adresseoplysningspligten forventes sanktioneret med bødestraf. Adresseoplysningspligten er en del af et lovforslag om forenkling af inddrivelseslovgivningen, der fremsættes i april 2018.

SPOR II - Internationale initiativer

Et stærkt internationalt samarbejde er en grundlæggende forudsætning for at skabe de stærkeste rammer og beføjelser til at kunne sætte ind over for udenlandske studerende, der ikke betaler deres SU-gæld. Derfor vil regeringen gennem tre internationale initiativer arbejde for at indgå håndfaste aftaler med lande både i og udenfor EU.

SPOR II - Internationale initiativer



- **Nordisk samarbejde**
- **Bilaterale aftaler**
- **Nyt EU-redskab**

Initiativ V - Nordisk samarbejde

Regeringen ønsker at styrke det nordiske samarbejde om inddrivelse af gæld ved at udvide den eksisterende bistandsaftale om inddrivelse af skatter og afgifter til også at omfatte SU-gæld. Det skal sikre, at danske myndigheder får bistand fra vores nordiske nabolande til også at inddrive misligholdt SU-gæld. Tilsvarende vil de danske myndigheder skulle bistå de øvrige nordiske lande med at inddrive studielån i Danmark. Aftalen har særlig betydning, fordi Island, Sverige og Norge er blandt de lande med flest studerende, der ikke tilbagebetaler SU-gæld til Danmark.

Initiativ VI - Bilaterale aftaler

Regeringen vil i første række indlede forhandlinger med Tyskland, Storbritannien og Polen om at indgå bilaterale aftaler om gensidig bistand til inddrivelse af SU-gæld. Herved vil danske myndigheder kunne få bistand fra de tre lande, som udover vores tre nordiske naboer Island, Sverige og Norge, har flest statsborgere med misligholdt SU-gæld til Danmark.

Initiativ VII - Nyt EU-redskab

Danmark har indledt dialog med EU-Kommissionen om at få et nyt EU-redskab, som gør det muligt at få andre EU-landes bistand til at inddrive SU-gæld på samme måde som medlemsstaterne i dag bistår hinanden med at inddrive skatter og afgifter. Redskabet kan sikre fair og fælles spilleregler for samarbejdet omkring håndteringen af misligholdt SU-gæld i hele EU. For at sikre opbakning til forslaget arbejder Danmark aktivt på at danne alliancer med de EU-lande, hvis SU-systemer kan sammenlignes med det danske SU-system, fx Tyskland, Holland og Sverige.